

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ

KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOLOJİK, NÜKLEER VE PATLAYICI (KBRN-P) TEHDİT VE TEHLİKELERE İLİŞKİN GÖREV VE EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNERGESİ

(Başkent Üniversitesi senatosunun 27.09.2024 tarih ve 281/911 sayılı kararı ile yürürlüğe girmiştir.)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Yasal Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu yönergenin amacı; Başkent Üniversitesi'ni ve bağlı birimlerini etkileyebilecek olan Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer ve Patlayıcı (KBRN-P) tehdit ve tehlikelere karşı personelin, öğrencilerin ve ziyaretçilerin sağlığına ve çevreye yönelik zararın önlenmesi veya en aza indirilmesi için gerekli tedbirlerin alması amacıyla olay öncesi, olay sırası veya sonrasında ilişkin görev ve sorumlulukları belirlemektir.

Başkent Üniversitesi'ne bağlı tüm akademik ve idari birimler ile bağlı kuruluşlarda; ülkemizin kimyasal, biyolojik, radyolojik, nükleer ve patlayıcı tehdit ve tehlikelere karşı savunma kapasitesini geliştirmesine katkı sağlamak amacıyla araştırma-geliştirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine, bu alanda nitelikli insan gücünü artırmaya katkı sağlamak üzere eğitim-öğretim faaliyetlerinin yürütülmesine, konuyla ilgili akademik çalışmaların artırılmasına, sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde KBRN-P tehditlerine yönelik rutin analiz çalışmalarının yapılmasına, KBRN-P arındırma birimlerinin (dekontaminasyon üniteleri) kurulmasına, KBRN-P olaylarından etkilenen hastaların tanı ve tedavisine yönelik esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönerge; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 7nci maddesi ve 1/10/2020 tarihli ve 31261 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer Tehdit ve Tehlikelere Dair Görev Yönetmeliğinin 21 ve 30 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 3- Bu Yönergede geçen;

- Üniversite:** Başkent Üniversitesini,
- Rektörlük:** Başkent Üniversitesi Rektörlüğünü,

- c) **Yükseköğretim:** Milli eğitim sistemi içinde, ortaöğretime dayalı, en az dört yarı yılı kapsayan her kademedeki eğitim-öğretimin tümünü,
- d) **Kurul:** Yükseköğretim Kurulunu,
- e) **Yükseköğretim Kurumları:** Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarıdır.
- f) **Enstitü:** Üniversitelerde ve fakültelerde birden fazla benzer ve ilgili bilim dallarında lisans üstü, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama yapan bir yükseköğretim kurumunu,
- g) **Fakülte:** Yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan; kendisine birimler bağlanabilen bir yükseköğretim kurumudur.
- h) **Yüksekokul:** Belirli bir mesleğe yönelik eğitim öğretime ağırlık veren bir yükseköğretim kurumunu,
- i) **Uygulama ve Araştırma Merkezi:** Yükseköğretim kurumlarında eğitim öğretimin desteklenmesi amacıyla çeşitli alanların uygulama ihtiyacı ve bazı meslek dallarının hazırlık ve destek faaliyetleri için eğitim-öğretim, uygulama ve araştırmaların sürdürüldüğü bir yükseköğretim kurumunu,
- j) **Proje:** Bir amacı belirli bir süre içinde gerçekleştirmek için, bireysel veya grup olarak yapılan disiplinler arası bir çalışmayı,
- k) **Meslek Yüksekokulu:** Belirli mesleklere yönelik nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan, yılda iki veya üç dönem olmak üzere iki yıllık eğitim-öğretim sürdüren, önlisans derecesi veren bir yükseköğretim kurumunu,
- l) **Bölüm:** Amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün teşkil eden, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın anabilim ve ana sanat dallarından oluşan; fakültelerin ve yüksekokulların eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama birimini,
- m) **Öğretim Görevlisi:** Yükseköğretim kurumlarında okutulan dersleri vermek, uygulama yapmak veya yaptırmakla yükümlü olan öğretim elemanını,
- n) **Önlisans:** Ortaöğretime dayalı dört yarı yılı kapsayan ve ara insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan yani lisans öğretiminin ilk kademesini oluşturan bir yükseköğretimi,
- o) **Lisans Üstü:** Yüksek lisans ve doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık ve sanatta yeterlik eğitimini kapsar ve aşağıdaki kademelere ayrılır. (1) **Yüksek Lisans:** (Bilim uzmanlığı, yüksek mühendislik, yüksek mimarlık, master): Bir lisans öğretimine dayalı, eğitim-öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretimi,

- (2) **Doktora:** Lisansa dayalı en az altı veya yüksek lisans veya eczacılık veya fen fakültesi mezunlarınca Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlığa dayalı en az dört yarı yıllık programı kapsayan ve orijinal bir araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretimi,
- p) **Genel Sekreterlik:** Başkent Üniversitesi Genel Sekreterliğini,
- q) **Sivil Savunma Amirliği:** Başkent Üniversitesi Sivil Savunma Amirliğini,
- r) **Güvenlik Müdürlüğü:** Başkent Üniversitesi Güvenlik Müdürlüğünü,
- s) **İş Sağlığı ve Güvenliği Profesyonelleri:** Başkent Üniversitesi İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimini,
- t) **AFAD: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı:** Afet öncesi hazırlık ve zarar azaltma, afet esnasında yapılacak müdahale ve afet sonrasındaki iyileştirme çalışmalarının yönetim ve koordinasyonunu gerçekleştirmek için kurulmuş başkanlığı,
- u) **İl Müdürlüğü:** Ankara İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü,
- v) **Dekontaminasyon:** Kişi, araç, malzeme ve binalar ile alanlar üzerinde etki gösteren Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif ve Nükleer maddelerin etkilerinin tamamen giderilmesi veya sağlık açısından tehdit oluşturmayacak seviyeye indirilmesi için yapılan işlemleri,
- w) **İlk müdahale ekipleri:** Olay bölgesinde keşif ve tespit, bomba imha, olay yeri güvenlik, arama-kurtarma, dekontaminasyon, itfaiye ve acil sağlık hizmetlerini yürüten ekipleri,
- x) **Acil Durum Ekibi:** Yangın, deprem ve benzeri afetlerde binada bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya ilk müdahaleyi yapan, arama-kurtarma ve söndürme işlerine katılan ve gerektiğinde ilk yardım uygulayan ekibi,
- y) **Kalibrasyon:** Belirlenmiş koşullar altında, doğruluğu bilinen bir ölçüm standardını veya sistemini kullanarak diğer test ve ölçüm aletinin doğruluğunun ölçülmesi ve sapmalarının belirlenmesi için yapılan işlemleri,
- z) **KBRN-P:** Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer ve patlayıcı kelime grubunun kısaltmasını,
- aa) **KBRN-P maddesi:** İnsan ve çevre için tehlikeli durumlara yol açabilecek Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif, Nükleer ve patlayıcı maddeleri,
- bb) **KBRN-P tehdit ve tehlikeleri:** KBRN-P maddelerinden elde edilmiş silahların terör ve sabotaj eylemleri ile kasten ya da endüstriyel üretimde, sağlık sektöründe, laboratuvarlarda ve bilimsel araştırmalarda ürün ya da ara ürün olarak kullanılan KBRN-P maddelerinin insan, doğa ya da teknoloji kaynaklı kontrolsüz olarak yayılmasıyla oluşan tehdit ve tehlikeleri,
- cc) **KBRN-P Olayı:** Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif, Nükleer ve patlayıcı maddelerin kasten veya kazaen yayılması ile oluşan insan, çevre için zararlı ve tehlikeli durumları,
- dd) **KBRN-P riski:** KBRN-P maddelerinin kasten veya kazaen çevre ve insan sağlığına zarar verme olasılığı ve zararın ciddiyet derecesini,

- ee) **KBRN-P savunması:** Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif, Nükleer ve patlayıcı maddelerin saldırılarından korunabilmek, Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif, Nükleer ve Patlayıcı ajanların etkilerini yok etmek veya mümkün olduğunca en aza indirebilmek için alınan önlemler ve yapılacak çalışmaların tümünü,
- ff) **Kitle İmha Silahı (KİS):** Biyosfere, Doğal ve insan yapımı yapılara veya çok sayıda büyük ölçüde insana zarar veren silahlarını,
- gg) **Ilık bölge:** Risk başlangıcının tespit edildiği sıcak bölge sınırından itibaren, rüzgâr üstündeki arındırma faaliyetlerinin yürütüldüğü ve bu faaliyetler nedeniyle kirlenme riski bulunan sıcak ve soğuk bölge arasındaki çalışma alanını,
- hh) **Sıcak bölge:** Risk başlangıcının tespit edildiği eşik değerden itibaren, rüzgâr altında kalan, çevreyi ve yaşamı tehdit eden tehlikeli bölgeyi,
- ii) **Soğuk bölge:** Ilık bölge sınırından itibaren, rüzgâr üstünde ilk müdahale ekiplerinin konuşlandığı, acil tıbbi müdahale ve ambulans hizmetlerinin verildiği bölgeyi,
- jj) **Koruma düzeyi:** Tehdidin türüne ve yoğunluğuna göre ekip personelinin kullanacağı “A”, “B”, “C” düzeyi koruyucu giysi ve donanımın seviyesini,
- kk) **Risk analizi:** Tehdit ve tehlikelere yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerin önceden tanımlanıp değerlendirilmesini, x) Risk azaltma: Tehdit ve tehlikelere yönelik olarak risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve azaltılmasına yönelik sistematik olarak gerçekleştirilen faaliyetleri,
- ll) **TRTEST:** Test ve Değerlendirme A.Ş.; Savunma Sanayii Başkanlığı, Türk Standardları Enstitüsü, TÜBİTAK, Türk Silahlı Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı ve STM ortaklığında kurulmuş bir şirketi,
- mm) **Tehlikeli madde:** Doğaları, içerik ve durumları nedeniyle çevre güvenliğini, hayvanları, insanları ve genel güvenliğini tehlikeye düşürme potansiyeline sahip maddeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Zararın Önlenmesine Yönelik Görevler ve Sorumluluklar

Zararın Önlenmesine Yönelik Görev ve Sorumluluk

MADDE 4- Üniversitenin tüm akademik ve idari birimlerinde KBRN-P Tehdit ve tehlikelerine karşı alınacak önlemler ve yapılacak hizmetlere ilişkin ilgili birimlerin görev ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir. Birimler kendilerine verilen görevleri yerine getirmekten Rektöre karşı sorumludur.

4.1-Rektör;

a) Bu yönerge ile kendilerine görev verilen birim ve personelin KBRN-P tehlikelerine karşı alınacak önlemler ve yapılacak çalışmalara katılımını sağlar.

b) Tehlike durumunda diğerkurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak için koordinatör görevlendirir.

c) İl AFAD ve diğerkurum ve kuruluşlarla Üniversite arasında KBRN-P ile ilgili eğitici personeli yetiştirmek ve bilgi değişimi konularında karşılıklı yardım ve iş birliğinin geliştirilmesini sağlar.

d) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı eğitim, araştırma, geliştirme ve analiz çalışmalarıyla ilgili olarak bilimsel ve akademik destek sağlama hususunda gerekli düzenlemeleri yapar.

e) Tehlike sınırları içerisinde kalabilecek Üniversite binalarının gerektiğinde tahliyesini sağlar.

4.2-Genel Sekreterlik;

a) KBRN-P Tehlike Durum Yönetimi adı altında Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcılığı, Yapı İşleri Daire Başkanlığı, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı, Çevre Yönetim Birimi, İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi, Sivil Savunma Amirliği, Satın Alma Müdürlüğü ve Güvenlik Müdürlüğü'nün bulunduğu bir ekip oluşturulmasını sağlar.

b) Bu Yönerge ile Üniversitedeki KBRN-P olaylarına yönelik hazırlık, müdahale ve iyileştirme faaliyetlerini ilgili birimler ile koordinasyon içinde planlar.

c) KBRN-P alanında birimlerin yürüttüğü faaliyetlerin değerlendirilmesi ve bu konuda bilgi paylaşımı sağlanması amacıyla düzenli aralıklarla toplantılar yapar.

d) Üniversite bünyesindeki birimlerde bilimsel araştırmalar sonucu ortaya çıkan Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer atıkların, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından toplanarak uzaklaştırılması için gerekli koordinasyonu sağlar.

e) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı bu yönerge gereği kurulacak ekipler, alınacak önlemler ve yapılacak diğerk faaliyetler için ihtiyaç duyulacak ödeneğin tahsisine yönelik gerekli tedbirleri alır.

f) Eğitim müfredatlarında KBRN-P tehdit ve tehlikelerine ve korunma konularına yer verilmesi için gerekli çalışmaları takip eder.

g) KBRN-P Tehlike Durum Yönetimi bilgisi dâhilinde, Acil Durum Ekipleri, Sivil Savunma Ekipleri ve Güvenlik Biriminin KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı eğitilmesini ve tehdit durumundaki çalışmaların koordinasyonunu sağlar ve yönetir.

h) Sağlık Bakanlığı ile koordineli olarak, olaylardan etkilenen veya yaralanan şahısların bakım ve tedavileri için gerekli iletişimi sağlar.

i) Tehlikenin meydana gelmesine neden olan Kimyasal ve Biyolojik madde ve kaynaklar ile atık ve işlevi biten numunelerin, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü ekiplerince imha edilmesi veya ettirilmesini sağlar.

j) Tehlikenin meydana gelmesine neden olan Nükleer ve Radyolojik madde ve kaynaklar ile sahipsiz atıkların, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanlığı ekipleri tarafından kontrol altına alınmasını sağlar.

k) Tahliye veya boşaltma nedeniyle ortaya çıkacak geçici barınma, yeme ve içme ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlar.

l) KBRN-P konularıyla ilgili genel ve özel kurs ve seminerler düzenlemek, eğitim verilmesini sağlar.

4.3-İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi;

a) KBRN-P tehlikelerine karşı alınacak önlemler ve yapılacak çalışmaları Medikososyal Merkezi, Çevre Yönetim Birimi, Güvenlik Müdürlüğü, Sivil Savunma Amirliği ve Acil Durum Ekipleri ile birlikte koordineli olarak belirler.

b) KBRN-P risk analizi yapılmasıyla ilgili çalışmalara ve uygulanmasına katılır, risk analizi sonucunda alınması gereken sağlık ve güvenlik önlemleri konusunda KBRN-P Tehlike Durum Yönetimine önerilerde bulunur.

c) KBRN-P tehdit ve tehlikelerinin kontrolü için yayılmayı önleme ve bağışıklama çalışmalarının yanı sıra gerekli hijyen eğitimlerini verir, gerekli muayene ve tetkiklerinin yapılmasını sağlar.

d) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı, risk analiz sonuçları, yangın, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım ve patlama ihtimali, ilk yardım ve tahliye gerektirecek olaylar, doğal afetlerin meydana gelme ihtimali, sabotaj ihtimali gibi hususlar dikkate alınarak “Acil Durum Planları” hazırlar. e) Acil Durum Planları kapsamında hazırlanan birimlerin bölümlerini içeren krokiler hazırlar ve binalar içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olarak bulundurur.

f) Yapılmış olan Acil Durum Planını, altı yılda bir yeniler. Ayrıca birimlerde, belirlenmiş olan acil durumları etkileyebilecek veya yeni acil durumların ortaya çıkmasına neden olacak değişikliklerin meydana gelmesi halinde, etkinin büyüklüğüne göre acil durum planını tamamen veya kısmen güncellemesini yapar.

g) Hazırlanan acil durum planının uygulama adımlarının düzenli olarak takip edilebilmesi ve uygulanabilirliğinden emin olmak için birimlerde en geç yılda bir kez olmak üzere tatbikat yapar. Tatbikatın yapılmasının organizasyonu KBRN-P Tehlike Durum Yönetimi ve İş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri tarafından yapılır.

h) Tüm personelin tatbikata katılmasını sağlar. Tatbikat KBRN-P Tehlike Durum Yönetimi ve İş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri tarafından denetlenir, eksiklikler tespit edilir.

i) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı alınması gereken koruyucu ve önleyici tedbirlerin ve kullanılması gereken koruyucu donanım ve ekipmanların belirlenmesini sağlar.

j) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı sağlık ve güvenlik eğitimlerinin ilgili mevzuata uygun olarak planlanması konusunda çalışma yaparak KBRN-P Tehlike Durum Yönetiminin onayına sunar ve uygulamalarını yapar veya kontrol eder.

k) KBRN-P konularıyla ilgili uzman kişiler veya kuruluşlar aracılığıyla personele eğitim verilmesini sağlar. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, kayıt altına alınır, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.

4.4-Çevre Yönetim Birimi;

a) Kampüs içinde oluşabilecek tehlikeli ve tehlikesiz maddelere yönelik önlem alır.

b) Kimyasal sızıntı kazalarını raporlayarak ilgili birime bildirir.

c) Kimyasal maddelerin taşınması sırasında oluşabilecek tehlikelere karşı önleyici tedbirler alır ve bu tehlikelerin meydana gelmesi sırasında ise rapor hazırlayarak ilgili birime sunar.

d) Tehlikeli maddelere yönelik ADR (Uluslararası Karayollarında Tehlikeli Maddelerin Taşınması Avrupa Sözleşmesi) kapsamında eğitimler verir.

e) Tehlikeli maddelere yönelik talimatlar hazırlar.

f) Tehlikeli maddelerin sızıntısında İş Sağlığı ve Güvenliği birimi, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile koordineli çalışır.

g) Tehlikeli maddelerin sızıntısına karşı yönetim prosedürü hazırlar.

4.5-Sivil Savunma Amirliği;

a) KBRN-P ile ilgili afişler ve bilgilendirme ilanları hazırlar.

b) KBRN-P tehdidi ile ilgili yapılan yazışmaların koordinasyonunu sağlar.

c) KBRN-P konularında eğitimler düzenler ve personeli bilinçlendirir.

d) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine yönelik doğrudan yapılabilen ihbar ve bildirimlerin değerlendirilmesi ve Genel Sekreterin talimatıyla müdahalede için acil durum ekibini göreve çağırır.

4.6- Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı;

a) KBRN-P olaylarından hasar gören bina ve tesislerinin yeniden çalışır hale getirilmesi ve kirliliğe neden olan atıkların bertaraf edilmesi amacıyla gerekli çalışmalarını yürütür.

b) Üniversite sınırları içinde riskli bölgelerdeki kirlenme ihtimali bulunan yüzeysel ve yer altı su kaynaklarının kullanılmaması için şehir belediyesi ile koordineli olarak gerekli tedbirlerin alınmasını sağlar.

Açık su kaynaklarının kirlenme nedeniyle kullanılmaması durumunda, Üniversite sınırları içerisinde yeraltı su kaynaklarının tespit edilmesini ve gerektiğinde kullanıma arz edilmesini sağlar.

c) KBRN-P etkisi ile kirlenen su depolarının temizlenmesi ve arındırılması işlemlerinin yürütülmesini sağlar.

d) Tehlike bölgesine sevk edilen ekip ve malzemelerin süratle bölgeye ulaştırılması için ihtiyaç duyulan araçların temin edilmesini sağlar.

e) Tehlike bölgesinden tahliye edilenlerin güvenli bölgelere naklini sağlar.

f) Üniversite birimleri içerisinde ulaşım kapalı olan veya hasar gören yol ve güzergâhların ulaşım açılmasını sağlar.

g) Tehlikenin meydana gelmesine neden olan Kimyasal ve Biyolojik madde ve kaynaklar ile atık ve işlevi biten numunelerin, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü ekiplerince imha edilmesi veya ettirilmesini sağlar.

h) Tehlikenin meydana gelmesine neden olan Radyoaktif ve Nükleer madde ve kaynaklar ile sahipsiz atıkların, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) Başkanlığı ekipleri tarafından kontrol altına alınmasını sağlar.

i) Üniversite bünyesindeki tüm birimlerin binalarının KBRN-P tehditlerine karşı sığınak, barınak vb. gerekli düzenlemelerinin yapılmasını sağlar.

j) Tehlike haberlerinin Üniversite personeli ve öğrencilerine duyurulması için gerekli olan Haber Alma ve Yayma, İkaz ve Alarm Sistemi ile KBRN-P ikaz ve rapor verme sistemlerini kurmak ve faal halde olmasını sağlar.

k) Çeşitli taarruzların tesiri ile kurum makine ve diğer enerji ve imal tesisleri ile elektrik, su, doğalgaz, kanalizasyon, telefon gibi teknik tesislerde meydana gelecek, kısa zamanda yapılması mümkün olan basit arızaların acil onarımlarını yapar ve faaliyetlerinin devamını sağlar.

l) KBRN-P riski teşkil eden laboratuvarların bulunduğu birimlerde uygun yerlere duş, göz duşu gibi teçhizatları yerleştirerek acil önlemlerin alınmasını sağlar.

4.7- Güvenlik Müdürlüğü;

a) KBRN-P silah ve maddeleri veya bu nitelikteki tehlikeli atıklarla yapılabilecek, terör ve sabotaj eylemlerine ilişkin duyuru, ihbar ve istihbari bilgilerin genel sekreterliğe bildirilmesini sağlar.

b) Tahliye veya boşaltma kararı alınan bölgelerde, personel ve öğrencilere gerekli duyuru ve yönlendirme işlemlerini yapar.

c) Panik ve kargaşayı önleyerek personel ve öğrencilerin güvenli bölgelere taşınmasını sağlar.

d) İkaz ve Alarm haberi alınınca personele kılavuzluk ederek en son sığınağa gireceklerdir. Sığınakta iş bölümü ve çalışma planlarını yapacaklar ve tehlike geçti haberini alınca sığından çıkıp süratle görev yerlerine giderek çalışmalarına başlayacaklar.

e) İkaz ve Alarm sırasında ve sonrasında çıkabilecek panik, kargaşa ve moral bozucu hareketleri önleyecek, yalan ve uydurma haber yaymaya çalışabilecek kötü niyetli şahıslara derhal müdahale edilerek asılsız haberlerin yayılması önlenecektir.

f) KBRN-P maddeleriyle bulaşmış veya şüphe arz eden sahalara emniyet şeritleri çekilecek yetkisiz ve görevi olmayan personelin bu alanlara girmesi önlenecektir. İl AFAD Müdürlüğüne bilgi verilerek yetkililer tarafından verilecek emir ve talimatlar doğrultusunda hareket edilecektir.

4.8- Satın Alma Müdürlüğü;

a) İhtiyaç duyulan KBRN-P ekipman ve diğer malzemelerin tespiti ve bunların temini için gerekli çalışmaları yapar.

4.9- Personel Daire Başkanlığı;

a) KBR-P konularında personelin eğitimi için kurs almalarını sağlar.

b) İhtiyaç duyulması halinde konuyla ilgili uzman istihdamı için gerekli çalışmayı yapar.

4.10- Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı;

a) Tehlikeden etkilenmesi muhtemel bölgelerdeki öğrenci yemekhaneleri, sosyal tesisleri ve kantinleri korunması, insan ve hayvan sağlığı için her türlü hijyen şartlarının sağlanması ve salgın hastalıkların önlenmesi için gerekli tedbirleri alır.

b) KBRN-P tehlikelerinden etkilenen personel ve öğrencilerin ilk yardım tedavisini sağlar.

c) Tahliye veya boşaltma nedeniyle ortaya çıkacak geçici barınma, yeme ve içme İhtiyaçlarının karşılanmasını sağlar.

4.11- Medikososyal Merkez Müdürlüğü;

a) KBRN-P tehdidine karşı koruyucu tedbirler alması için planlama yapar.

b) Sağlık Bakanlığı ve Başkent Üniversitesi Hastanesi ile koordineli olarak, olaylardan etkilenen şahısların bakım ve tedavileri için gerekli düzenlemeleri yapar.

c) KBRN-P olaylarından etkilenenler ve olay bölgesinden kontrolsüz olarak gelebilecek kişiler için, müdahale kliniklerinin ve dekontaminasyon ünitelerinin kurulmasını, dekontaminasyon işlemlerinin gerçekleştirilmesi ile gerekli tıbbi tedavi ve takip işlemlerinin yürütülmesini sağlar.

d) KBRN-P tehlikelerinden etkilenen personel ve öğrencilerin tedavilerini yapar.

e) KBRN-P olaylarında görevli personelin, KBRN-P kapsamında görev alanına giren konularda eğitilmesini sağlar.

f) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine ilişkin talep edilmesi halinde bilgi desteği sağlar.

g) Tehlikeli maddenin teşhis edilmesine yönelik olay yerinden alınan, Radyolojik numune haricindeki numunelerin analizlerinin yapılmasını ve analiz sonuçlarına yönelik ilgili kurumlara bilgi verilmesini sağlar.

h) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı önleyici ve tedavi edici ürün veya ilaçları önceden temin etmek, yeteri kadar stoklamak ve gerekmesi halinde ihtiyaç bölgelerine sevk edilmesini sağlar.

i) KBRN-P ekip ve diğer malzemelerin teknik özelliklerini, ilgili kuruluşların görüşleri doğrultusunda belirlemek; teknolojik gelişmeleri takip etmek ve talepte bulunan birimlere bilgi desteği sağlar.

j) KBRN-P tehdit ve tehlike durumunda, ilgili merkez bünyesinde eğitilmiş ve donanımlı personelden oluşmuş numune alma ekiplerinin kurulmasını sağlar.

4.12- Diğer Birimler;

Yönergede görev verilen diğer birimler dışında kalan Üniversitenin akademik ve idari birimleri KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı alınacak önlemler ve yapılacak çalışmalara ilgili birimlerin talepleri doğrultusunda katılırlar. Bu birimler KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı gerekli tedbirleri alır, konuyla ilgili karşılayamadığı ihtiyaçlarını Genel Sekreterliğe bildirirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretime Yönelik Görev ve Sorumluluklar

Eğitim-Öğretime yönelik Görev ve Sorumluluk

KBRN-P Çalışma Grubu

MADDE 5- (1) Rektörlük bünyesinde, KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı savunmaya yönelik Üniversite'de açılacak olan her düzeyde programlar ile yapılabilecek olan AR-GE faaliyetleri ve mevzuat düzenlemelerine yönelik görüş ve öneri sunmak; gerektiğinde mevcut programları ve çalışmalarını değerlendirmek üzere KBRN-P Çalışma Grubu oluşturulur. KBRN-P Çalışma Grubu, daha sonra kurulacak ve KBRNP savunma stratejilerinin hazırlanmasında görev alacak olan üniversite bilim kurulunun nüvesini oluşturur.

(2) KBRN-P Çalışma Grubu, Rektörlük tarafından belirlenen, yükseköğretim kurumlarının tıp, mühendislik, fen, temel bilimler, eczacılık gibi alanlarından bu alanda çalışma yapan öğretim üyeleri ile ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşur. Çalışma Grubu yılda en az iki kez toplanır.

(3) KBRN-P Çalışma Grubunun sekretarya işlerini Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığı yürütür.

Eğitim ve öğretim çalışmalarına ilişkin hükümler

MADDE 6- (1) Başkent Üniversitesi bünyesinde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 7-d/2 maddesi gereğince, Enstitü, Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu, Bölüm veya Uygulama ve Araştırma Merkezi kurulması, bu bölümlere öncelikli öğretim görevlisi/öğretim üyesi temini için çalışmalar yapılması,

(2) KBRNP ürünlerinin, belgelendirme merkezinin kurulum çalışmaları ile kalifiye olması sağlanması,

(3) KBRNP konularında verilen eğitimlerinin sonunda alınan belgeler süreli olmalı, Süresi dolan personel tekrar tazeleme eğitime alınmalı, Eğitim almış kişilerin belirli periyotlarda yeterlilik sınavına tabi tutularak sınavı geçen personellerin KBRN-P görevlerinde çalışmaları sağlanacak, bu personellerin, personel takip sistemi üniversitemizin bünyesinde kurulma çalışmasının planlanması,

(4) Kurul tarafından, yükseköğretim kurumlarında KBRN-P ve biyoemniyet, biyosavunma, biyorisk ve biyoterörizm gibi biyogüvenlik konularının yanı sıra, aşı ve ilaç çalışmaları ile biyoteknoloji, epidemiyoloji, immünoloji, nükleer enerji, savunma bilişimi, savunma teknolojileri, gıda biyoteknolojisi gibi ilgili ve ilişkili alanlarda yetişmiş insan gücünü karşılamak üzere her düzeyde programların açılması konusunda çalışmalar yürütülür.

(5) Yükseköğretim kurumlarının; KBRN-P tehdit ve tehlikelerinin doğrudan ve dolaylı olarak etkileyebileceği tarım ve hayvancılık, gıda, turizm, ekonomi ve ulaşım gibi alanlarda farklı altyapı ve yerleşkeler ile farklı tehditler üzerinden kurgular oluşturması ve konuyla ilgili farkındalığı arttırmak üzere farklı hedef kitlelerine Başkent Üniversitesi Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri Merkezi (BEDAM) bünyesinde eğitim verilebilmesi için teşvikte bulunulur.

Araştırma ve geliştirme ile akademik çalışmalara ilişkin hükümler

MADDE 7- (1) Başkent Üniversitesi'nin:

- a) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı savunmasında gerekli teknolojinin geliştirilmesi, nitelikli insan gücünün artırılması ve istihdamı ile altyapı imkânlarının geliştirilebilmesi için AR-GE faaliyetleri yapması,
- b) KBRN-P alanında yetişmiş öğretim üyesi sayısının artırılmasına ve ARGE projelerinde pozitif ayrımcılık şeklinde ayrı özel bir alanın tanımlanmasına yönelik çalışmalar yapması,
- c) Aynı şekilde, TÜBİTAK tarafından bu alandaki ARGE projelerinin ayrı başlıklarla ve belki daha özel şartlarla değerlendirilmesi açısından girişimlerde bulunulması,

- d) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı savunmaya yönelik teknoloji geliştiren paydaşlarla, KBRN-P ajan ve maddelerinin uzaktan tespiti kapsamında taşınabilir, hızlı, giyilebilir, hassas tespit ve teşhis teknolojilerinin geliştirilmesi ve üretilmesi; ürünlerde kullanılan hammaddelerin, yerli ve milli imkânlarla ve yeni teknolojilerle üretimi gibi konularda iş birliği yapılması,
- e) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı savunmaya yönelik fen, sağlık ve mühendislik alanlarında yapılacak çalışmaların yanı sıra farkındalığın artırılması, ilgili mevzuatın geliştirilmesi, toplumda panik yönetimi, infodemiyle mücadele ve iletişim gibi hukuk ve sosyal bilimler alanlarında da akademik çalışmalarının artırılması,
- f) Her türlü genetik mühendisliği, sentetik biyoloji, biyoteknoloji gibi laboratuvar çalışmalarının biyogüvenlik seviyelerinin oluşturulması; transgenik organizmaların ve gen parçalarının güvenli şekilde çevresel sistemlere geçişinin kontrolü gibi biyogüvenlik konularında çalışmaların geliştirilmesi,
- g) Çevre sağlığını tehdit eden kirleticilerin kullanımının kontrolü ile bu atıkların çevreye salınımı ve bertaraf edilmesine ilişkin düzenleme ve standartların geliştirilmesi konularında akademik çalışmalarının artırılması ve ilgili/ilişkili kurum ve kuruluşlar ile bu alanlarda iş birliği yapılması, teşvik edilir.

Rutin analiz ve dekontaminasyon çalışmalarına ilişkin hükümler

MADDE 8- (1) İhtiyaç duyulması ve altyapı imkanlarının bulunması durumunda günlük hayatta sahada yaşanabilecek KBRN-P tehdit ve tehlikelerine karşı İçişleri Bakanlığı/Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD), Sağlık Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı gibi ilgili kurum ve kuruluşlarla;

a) KBRN-P tehdit ve tehlikelerine yönelik rutin analiz çalışmalarıyla ilgili olarak sabit ve mobil laboratuvar imkanlarından, imkanlar dahilinde yararlandırılması ve destek sağlanması,

b) KBRN-P malzeme ve teçhizatların kalifikasyon ve akredite edilmesinin test laboratuvarlarının üniversite bünyesinde TRTEST merkezi ile Üniversite İş birliği yapılarak devlet destek ve teşviklerden faydalanarak laboratuvarların kurulum çalışmaları yapılması,

c) KBRN-P olaylarından etkilenen hastaların üniversite hastanelerinde bakım ve tedavilerinin yapılması hususlarında iş birliği yapılabilir.

(2) Dekontaminasyon üniteleri oluşturmak istemesi durumunda Sağlık Bakanlığı Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer, Patlayıcı Tehdit ve Tehlikelere Dair Görev Yönergesinde yer alan hususlar göz önünde bulundurulur.

(3) Çok bileşenli (insan, bitki, hayvan ve çevre), çok katmanlı (tespit, teşhis, tedavi, koruma ve önleme) ve çok yönlü (biyogüvenlik, biyoemniyet, biyosavunma ve benzeri) olarak ele alınması gereken KBRN-P tehdit ve tehlikelerinin doğrudan veya dolaylı olarak etkileyebileceği tarım, hayvancılık, gıda,

turizm, ticaret, ekonomi ve ulaşım gibi birçok alanda farklı altyapı ve yerleşkeler ile farklı tehditler üzerinden yükseköğretim kurumlarının kurgular oluşturabilmesi ve hızlı analiz ve dekontaminasyon için planlamalarını yapması konusunda düzenlemeler yapılır.

(4) Hava, su, toprak, gıda, canlılar ve yüzeylerden örnek alma ve rutin analizlerin yapılabilmesi için akredite yöntemler ile yerli ve milli sistemlerin geliştirilmesi konularında ulusal ve uluslararası katkı sağlayabilecek araştırma merkezlerinin, yüksek biyogüvenlik düzeyine sahip laboratuvarların, biyobankaların, test ve referans merkezlerinin, sertifikasyon ve akreditasyon merkezlerinin kurulması teşvik edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Araç, Gereç, Malzeme

Araç, gereç, malzeme temini

MADDE 9- (1) Bu yönergede belirtilen görevlerin yerine getirilmesinde ihtiyaç duyulan araç, gereç ve malzeme listesi Genel Sekreterlikçe belirlenir ve karşılanır.

Mali hükümler

MADDE 7- (1) Üniversiteye ait her türlü yapı, bina, tesis ve işletmeler ile yerleşke içerisinde yer alan açık alanlarda; Yönergede belirtilen görevlerle ilgili ihtiyaç duyulacak harcamalar için ödenek ayrılır. Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer tehdit ve tehlikelere karşı alınacak önlemler ve yapılacak hizmetleri yürütmekle görevli üniversitenin tehlike öncesinde yapması gereken planlama ve hazırlık çalışmaları, tehlike sırasında ve tehlike sonrasında acil müdahale ve iyileştirme faaliyetlerine ilişkin yıllık bütçelere konulan ödenek başka bir amaç için kullanılamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Eğitim ve tatbikatlar

MADDE 8- (1) KBRN-P tehlikelerine karşı bu konuda kurs görmüş ve sertifika almış personel tarafından kurum personeline eğitim verilir.

2) Üniversite; KBRN-P tehlikelerine karşı görevlendirilen ekiplerin ve personelin eğitimi için ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapar, tatbikatlar düzenler, bu alanda düzenlenen tatbikatlara katılım sağlar. (3) Acil Durum Ekiplerinin, bilgi ve becerilerinin artırılması için birim amirlerinin sorumluluğunda Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer tehdit ve tehlikelere karşı alınacak önlemler, can ve mal kurtarma, ilk yardım faaliyetleri konularında, İtfaiye ve İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü teşkilatlarından yararlanılarak eğitilir.

Yönerge hazırlanması

MADDE 9- (1) Yönergenin uygulanmasını sağlamak üzere, Üniversiteye ait her türlü yapı, bina, laboratuvar, tesis ve işletmelerin özelliklerini dikkate alarak, KBRN-P tehlikelere dair görevlerinin yerine getirilmesi için, üniversite Rektörü tarafından onaylanarak yürürlüğe konulur. Değişen şartlara göre güncelliği sağlanır.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Yönerge Başkent Üniversitesi Rektörü onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

(2) Başkent Üniversitesi Rektörünün 19.01.2022 tarih ve 93644 sayılı onayı ile yürürlüğe girmiş olan Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik, Nükleer Tehdit ve Tehlikelere Dair Görev Yönergesi yürürlükten kalkmıştır.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu Yönerge hükümleri Başkent Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.